

A TARTALOMBÓL

Őszintén a Balatonról
Körbekerítettük a Balatont, és lebetonoztuk a partot. Limnológusok találkozója.
8. oldal

Lengyel Lili a kongresszusi központ élén
Minden lehetőség adott a nemzetközi rendezvényekhez.
9. oldal

Jókai a hús-vér géniusz

Jókai Mór a mai fiataloknak is érvényes igazságokat közvetítő író, tudós és hazafi volt, már életében eleven legenda. Modern módon menedzselte önmagát, tisztában volt a nimbuszépítés mikéntjével, népszerűségét a haza üdvére használta fel – fogalmazott Závogyán Magdolna (képünkön fehérben) a Kulturális és Innovációs Minisztérium kultúráért felelős államtitkára a 34. Jókai-napok megnyitóján.

A Jókai Emlékház kertjében rendezett ünnepségen elhangzott: Jókai kultuszának fenntartására és sokszínű egyéniségének bemutatására kiemelt feladatként tekint a tárca, ezért az író születésének kétszázadik évfordulója alkalmából egy éven át tartó, a teljes Kárpát-medencére kiterjedő programsorozatot indított, ami itt Balatonfüreden, a hozzá oly

közelálló városban indult útjára.

– *A legmagyarabb író mottóval zajlik a programsorozat, amelyben a Jókai-napok a zászlóshajó szerepét tölti be. Itt Füreden, ahol az író kultusza a mai napig a legelevenebb, ahol a polgári életérzés ma is élénken van jelen, ahol velünk élnek egykori nagyjaink, és semmihez sem fogható hangulatú polgári*

világ fogad minket – vélekedett az államtitkár, aki hangsúlyozta: egy halhatatlan óriás alakját és életművét kell közel hoznunk a fiatalokhoz, hiszen azzal szembesülünk, mint Petőfi Sándor esetén, hogy az iskolai tanulmányok révén igen szűrt, és sztereotíp ismeretek csontosodtak meg a köztudatban.

(folytatás a 2. oldalon)

Két balatonfüredi épület is díjazott az Év Balatoni Háza pályázaton

A Nők a Balatonért Egyesület a Balatoni Szövetséggel együttműködve hirdette meg az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázatot. A pályázat lebonyolítását az Építési és Közlekedési Minisztérium támogatta. A Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet területén épült, 2014. december 1. után használatba vett épületekkel lehetett 2023. december 31-ig pályázni.

Idén sem hirdettek meg kategóriákat a pályázathoz, a beérkezett pályaműveket látva, a Bírálóbizottság döntötte el, milyen épületeket kíván díjazni.

A felhívás célja a minőségi építéssel népszerűsítése, megismertetése a tágabb közönséggel, figyelemfelhívás a Balaton környezetében épített példaértékű épületekre. A Bírálóbizottságban a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége,

a három érintett vármegye építész kamarája, a NaBE és a Balatoni Szövetség képviselője kapott helyet. A bizottság elnöke Lánzki Regő az Építési és Közlekedési Minisztérium Építészeti államtitkára volt.

A pályázatra elektronikusan lehetett nevezni a megvalósult épületek terveivel, illetve a házról és környezetéről készült fotókkal. Ebben az évben 17 pályamű érkezett be a Balaton régióból. A beérkezett pályázatokból előbírálást után a zsűri kiválasztott tizenegyet, melyet a helyszínen is megtekintett.

Két különdíjat balatonfüredi épület kapott. A Magyar Építész Kamara Veszprém Megyei Kamarájának különdíjasa az Esterházy-kastély Látogatóközpont lett, a Bírálóbizottság elnökének különdíját a Hotel Petit Bois kapta.

A pályázat díjazott épületeit lapunk 3. oldalán részletesen bemutatjuk. **BFN**

Megőrizte első helyét Balatonfüred

Az Egyensúly Intézet településindexe szerint az ötezer fő feletti kisvárosok kategóriájában ezúttal is Balatonfüred végzett az élen. Az intézet több mint ötven kritérium alapján hasonlított össze a településeket.

Az ötezer fő feletti kisvárosok kategóriájában Balatonfüred megőrizte az első helyét, megelőzve Törökbálintot és Balatonboglárt.

A felmérésben gazdasági-jövedelmi, oktatási-kulturális, közlekedési szempontok, a közszolgáltatások és az infrastruktúra színvonala volt a döntő. Balatonfüred egyszerre több

területen is kiemelkedik a kisvárosok és nagyobb községek mezőnyéből. Itt a legdrágább az ingatlanok átlagos négyzetméterára, a legmagasabb az egy főre jutó, az alapszolgáltatásokon felüli kiadások összege, a legmagasabb a vendégéjszakák száz főre vetített száma, emellett itt a második legtöbb a vendéglátóhelyek tízezer főre vetített száma.

A kulturális rendezvényeken részt vevők száma is jelentős, az ötödik legmagasabb érték ezen a kategórián belül. Emellett Balatonfüreden színház is működik, ami rajta kívül mindössze 11 kisvárosra igaz csak – áll a kutatásban, ami szerint a saját

kategóriájában Balatonfüred fejlődése a legdinamikusabb.

– *Ez egy fontos eredmény, hiszen egy objektív mérés alapján hasonlítja össze a településeket. Pontosan látható, hogy hol tartunk a többi településhez képest, és bemutatja a jó példákat is. A kutatás eredménye visszaigazolja, hogy az elmúlt években mennyi figyelmet és energiát fordítottunk a város közterületeire, az intézményeinkre, az iskolákra, a szolgáltatások minőségének javítására* – válaszolta kérdésünkre Holczer András alpolgármester, aki a Budapesten rendezett ünnepségen vette át a díjat.

(folytatás a 2. oldalon)

Kinevezték a szívkorház új főigazgatóját

Veress Gábor (balra) gratulál Simon Attila főigazgatónak

Dr. Simon Attilát, az eddigi megbízott főigazgatót nevezték ki május 1-től a balatonfüredi Állami Szívkorház főigazgatójának. A belgyógyász-kardiológus szakember 2018-ban átvehette a "Balatonfüred Egészségügyéért" kitüntetést, a szívkorházban már több mint harminc éve dolgozik, az egész szakmai ranglétrát bejárta.

Kinevezésekor azt nyilatkozta, hogy az intézmény fő célja továbbra is a rehabilitáció és a kardiológiai ellátás magas színvonalú ellátása lesz, a balatonfürediek és a vármegye betegeinek gyógyulása érdekében.

Dr. Simon Attilával készített riportunkat lapunk következő számában olvashatják. **BFN**

Hotel Petit Bois, Balatonfüred

Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont

Miseruha kiállítás Pünkösd, az Egyház születésnapja ünnepére!

A Nemesvitai Római Katolikus Egyházközség tulajdonában lévő, 300 esztendő felüli miseruha-gyűjtemény legszebb darbjainak kiállítása.

A kiállítás június 9-ig megtekinthető az Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpontban.

Ünnepség Jókai tiszteletére

(folytatás az 1. oldalról)

– Az író alakját, szellemi hagyatékát ki kell emeljük a közhelyekkel teli ismeretek szorításából, és a fókuszra kell helyezni. Hiszem és tudom, hogy Jókai most arccal szemközt áll velünk, itt áll az 1848-as márciusi ifjú, az író-fejedelem, a legnagyobb nemzeti mese és történetmondó – mondta Závogyán Magdolna.

Az ünnepségen Bóka István Balatonfüred polgármestere felidézte: Jókai nyári rezidenciájában a Petőfi Irodalmi Múzeum szakembereivel közösen egy enteriőr kiállítást hozott létre a város, amely talán a leglátogatottabb kulturális intézménye Balatonfürednek. Harmincnégy éve itt emlékezünk az írófejedeleme, aki Balatonfüredet és a Balaton-felvidéket az antik műzsák földjéhez, a Tempe-völgyhöz hasonlította. Ebben a bicentenáriumi évben Jókaival együtt emlékezünk a reformkorra és az Anna-bárra is. Az író többször volt a bálon, a reformkorról pedig nélküle nem lehet beszélni – tette hozzá.

– Jókai Mór legfőbb üzenetei számomra a hazaszeretet,

a magyarság, illetve az ehhez elengedhetetlen magyar nyelv és irodalom, valamint az olvasás. Egyik sincs meg a másik nélkül. Jókai művészete, romantikája, az a világ, amit a gyönyörű magyar nyelvünk segítségével teremtett, olyan értékekre épül, amelyek ma is érvényesek. Hősei segítenek nekünk a mai világban való eligazodásban és ez most mindennél fontosabb. Ezért kell kultuszát ápolni, újra és újra olvasni könyveit, ezért emlékezünk rá, és ne csak ebben az ünnepi évben – vélekedett Bóka István. Az ünnepség végén a résztvevők megkoszorúzták Jókai szobrát.

A programsorozat keretében kihirdették a város és a Magyar Írószövetség kiírta Jókai tárcanovella-pályázat eredményét, majd Praznovszky Mihály irodalomtörténész Jókai Mór hihetetlen kalandjai Balatonfüreden – ahogy azt nagyapám leírta című könyvét mutatta be maga a szerző. (A könyv részletei lapunk idei számaiban olvashatók, lásd: 6-7 oldal.)

A nap a Szaffi című, Jókai Mór: A cigánybáró című regénye alapján készült zenés előadással zárult. **Martinovics**

Praznovszky Mihály könyvével

Szokásához híven Praznovszky Mihály újabb irodalmi csínyit hajtott végre: Jókai Mór születésének kétszázadik évében megjelent kötetében az író hihetetlen füredi kalandjait veszi számba, ahogy azt a nagyapja leírta – jelentsen ez bármit is... Aki azonban figyelmesen végigolvassa a kiadványt, az csakhamar rájön, hogy ki áll az írók mögött. Annyit elárulunk, hogy a kötet elején lévő fotó szereplője feltűnően hasonlít Praznovszky Mihályra.

A népszerű irodalomtörténész ezúttal tizenkét fejezetbe foglalta össze, amit Jókai és Füred kapcsolatáról tud: Jókai vívni tanult, egész jól ment neki, kitűnő céllövő volt, Füreden is részt vett a céllövészetben, akkoriban még élő galambokra lőttek, vadászni is szeretett, ezért a szenvedélyéért Tihanyba járt.

A kötetből azt is megtudhatjuk, hogy Jókai turistaként rengeteget kirándult: Koloska-völgyi túrái ismertek, de például szívesen hajózott Keszthelyig, ahol kocsihoz szállt, megnézte Hévizt és felkereste

Kisfaludy Sándor házát. Annyira érdekelte a táj, ahol élt, hogy igen sokat gyalogolt érte. Többek között felment a szigligeti várhoz is, mert érdekelte a múltunk, a történelmünk.

Az is kiderül Praznovszky Mihály könyvéből, hogy Jókai tényleg Füreden kérte meg Nagy Bella kezét, a korabeli sajtóból ez a történet is végigkövethető.

A vállalkozó szelleműek akár útikönyvként is használhatják a fotókkal gazdagon illusztrált kötetet, hisz fontos füredi helyszínek sorakoznak benne. **Mórocz Anikó**

Első helyen Balatonfüred

(folytatás az 1. oldalról)

A megyeszékhelyek között Székesfehérvár szerezte meg az első helyet, megelőzve Egert és a harmadik helyen található Veszprémet, ahol az önkormányzati bevételek egy főre vetítve a legmagasabbak a megyében. A város a megyeszékhelyek között az első az alapszolgáltatásokon felüli kiadások összegében, illetve a száz lakosra vetített szja-fizetők számában is. Veszprémben kiemelkedő a színházlátogatók száma is.

A 15 ezer fő feletti városok versenyében Budaörs, Tata, Gödöllő a rangsor. A kistéleplések mezonyében az első helyet

Felcsút, a másodikat Héviz, a harmadikat Tihany szerezte meg. Utóbbi a kategóriáján belül a legdrágább kistéleplés, itt a legmagasabb a lakások átlagos négyzetméterára.

A kutatás megállapítása szerint Budapest gazdasági jelentősége továbbra is kiemelkedő, azonban vonzereje csökken. 2014 óta a főváros lakossága, az ott élők kulturális aktivitása, valamint a helyi szolgáltatások száma is számottevő mértékben csökkent, annak ellenére, hogy a főváros fejlődése nem állt meg.

Ezzel párhuzamosan a Balaton térsége és Közép-Dunántúl egyre inkább felértékelődik.

A Balaton-parti települések a kisvárosok és nagyobb községek, valamint a kistéleplések kategóriáját is dominálják. A balatoni községek nem csak tarják a pozíciójukat, hanem többségük fejlődött is, az általános közép, kis településekre vonatkozó trendekkel szemben, sőt Balatonfüred a legdinamikusabban fejlődő kisváros – jegyzi meg a kutatás.

A Településindex nem élhetőséget, hanem a települések fejlettségét méri. Az index célja, hogy átlátható képet adjon a hazai települések fejlődési irányairól, valamint segítséget nyújtson a helyi és országos döntéshozóknak a célzott fejlesztési irányok kijelölésében. **MT**

Füst a Koloskában Negyvennyolc csapat nevezett

Ismét nagy sikert aratott a Jókai-bableves főzőverseny, amit hagyományosan a Koloska-völgyben tartottak.

Az első három helyen soproni és isaszegi csapatok végeztek, ezúttal füredieknek nem termelt babér. A bableves főzőverseny szó szerint nem a díj, hanem a részvétel a fontos, hiszen a csapatok valóban jó hangulatban töltötték el a napot Balatonfüred egyik legnépszerűbb rendezvényén.

Meglepetésre megjelent a Jókai-házaspár is, (képünkön) igaz Békéscsabáról. A fiatal párt sokan fényképezték, videózták a völgyben.

A rendezvényre kilátogató vendégeket sokan kínálták bablevesvel. A Füred TV stábjának bográcsaiból a kóstolókat örömmel

fogadták a Győrből, Veszprémből, Budapestről érkezők. Természetesen a csapatok egymás bableveseit is tesztelték és nem fukarkodtak az elismerő szavakkal. **BFN**

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.
8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36 (30) 216-1768

Feljéc: Pálffy Károly. Tördelés: Sági Tibor. Fotók: Füred Televízió. Nyomda: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36 (30) 216-1768. A szerkesztőség jogának tekinti az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, Füred Stúdió Kft. 8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3. E-mail: furedtv@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu honlapon is olvasható.

Az Év Balatoni Háza építészeti pályázat díjazottjai

Az Év Balatoni Háza 2024. pályázat fődíjasa, a Magyar Építész Kamara különdíjasa, valamint a Magyar Építőművészek Szövetsége különdíjasa:
Keszthely, „Kiskastély” Római Katolikus Óvoda
(Építész: Kisberzsenyi-Nagy György)

A legjobbnak ítélt, díjazott pályamű idén épített örökségünk egy több évtizede elhagyott, elhanyagolt épületének rehabilitációjával és bővítésével kialakított Keszthelyi Kiskastély Római Katolikus Óvoda. Megvalósulásával példamutató szellemi és anyagi értelemben vett értékmentés valósult meg. A műemlék épületrész 1864-ben alakult ki, az új alaprajzi elrendezés szerves folytatása az egykori kastély-építészeti hagyományoknak.

Az Év Balatoni Háza 2024. pályázat díjazottja, a Magyar Építészek Veszprém Megyei Kamarájának különdíjasa
Balatonfüred, Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont
(Építész: Vörös Tamás DLA és Herczeg László)

A műemlék ház példamutató módon újult meg. Visszafogott színhasználat, gondosan megtervezett részletek jellemzik. Az új, a nagyobb teret és a fogadófunkciókat magában foglaló épületrész mértéktartó és a kompozíció szempontjából arányos. Az újonnan létrejött egységes és harmonikus.

A felújított és bővített épület egyszerre jeleníti meg a múlt iránti tiszteletet és a friss alkotói megközelítést.

Az Év Balatoni Háza 2024. pályázat díjazottja:
Zánkai lakóház
(Építész: Fortvingler Éva DLA és Bulcsu Tamás)

Oromfalas homlokzatok, rakott terméskő falak, tornácok, hosszanti irányban összekapcsolt épülettömegek fontos mintaként szolgáltak a koncepcióalkotás során, melynek már első, alapvető döntése tiszteletre méltó:

A meglévő bontásra ítélt épületek anyagát az új épület burkolataként újrafelhasználva a történeti rétegek nem tűntek el, hanem mint az évszázkok a körforgásban újra élettel telnek meg.

Az Év Balatoni Háza 2024. pályázat díjazottja:
Révfülöpi családi ház
(Építész: Soltész Noémi és Pajer Nóra)

A kompakt, jól szervezett épület léptékében is igazodik az eredeti telekstruktúrához, levegőhöz juttatva a területet.

Az épület mértéktartása, az ősi formán létrehozott kortárs nyelve, a tájhoz való érzékeny kapcsolódása a mai lakóház építészeti követendő példájává teszik. A szikrázóan hófehér tető fölött pedig talán még a balatoni ég is kékebben ragyog. A kialakítás a maga egyszerűségében érvényesülni hagyja a Balaton-felvidéki táj szépségét.

A Bírálóbizottság elnökének különdíjasa:
Hotel Petit Bois Balatonfüred
(Építész: Gyöngyössi György, Csere Bernadett, Horvát István DLA, Radnóczy Eszter)

A Rodostó-villa megújulásának hála a teljesen elfeledett épület ismét markáns elem lett Balatonfüred városának.

A tizenhárom szobás villa nagyvonalú elegáns tereivel és klasszikus formavilágával a város eleganciáját fogalmazza újra. Az épület mind a történeti atmoszférájának sikeres helyreállítása miatt, mind Balatonfüred kulturális egységében betöltött szerepe okán is érdemes Az Év Balatoni Háza pályázat Elnöki Különdíjára.

A Balatoni Szövetség különdíjasa:
Hatablak Kortárs Galéria és Vendégház, Köveskál
(Építész: Balogh Csaba, Deigner Ágnes, Sónicz Péter, Sirokai Levente, Vértessy Ági)

Köveskálon egy 40-es években épült postát újjáépítették fel új tulajdonosai.

Az épület felújítása során kulcsfontosságú szempont volt, hogy a lehető legkevesebb beavatkozással, hagyományos technológiákat és újrahasznosított anyagokat alkalmazzanak. A költséghatékonyság mellett a természetesség, és egy időtlen karakter megteremtése volt a fő irányvonal, mely példaértékű módon teljesült.

A Somogyi Építészek Kamarájának különdíjasa:
Somogytúri major
(Építész: V. Marton Rozália, Villányi Norbert)

Helyes és egyben bátor építészeti döntés volt, hogy a terv a falura oly jellemző és Somogytúron markánsan megmaradt fésűs beépítés karakterjegyei helyett a természeti adottságok mellett tette le a voksot.

A major kézzelfoghatóan megvalósít egy példamutatóan fegyelmezett, ugyanakkor barátságos világot, mely bizonyítja, hogy igenis létezhet harmónia a természet és épített környezet között.

A Zala Vármegyei Építészek Kamarájának különdíjasa:
Vonyarcvashegy, Szűcs ház
(Építész: Zsuppányi Gyula)

Az épület a hagyományos archaikus formát követi, a terep lejtésére merőleges gerincű magastető kialakításával, ahogy azt a hagyomány és az építészeti útmutató megköveteli.

A nagy tömör fehér felületet a panorámára tájolt sarokablak szakítja fel, amely összhangban van az alatta lévő fedett-nyitott előtér nyílásrendjével. Az épületet mértéktartó forma és visszafogott minőségi részletek jellemzik.

70 millió forint uniós támogatásból újul meg az Eötvös iskola

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében 70 millió forint európai uniós vissza nem térítendő támogatásból újul meg a Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskola tetőszerkezetének egy része, valamint kisebb külső és belső felújítási munkálatok elvégzésére is sor kerül.

A Köznevelési infrastruktúra fejlesztése című, TOP Plusz-3.3.3-23 kódszámú pályázati felhívás vonatkozásában 70 millió forint európai uniós támogatásban részesült a Balatonfüredi Tankerületi Központ.

Kialakításra kerül az épület akadálymentes bejárata, egy akadálymentes parkoló, átalakításra kerül a mozgáskorlátozott mosdó, valamint egy hőszivattyús kivitelű klímaberendezés beépítésére és LED-es mennyezeti lámpák elhelyezésére is sor kerül. A támogatási forrásból eszközbeszerzés keretében egy digitális tábla, egy defibrillátor, bútorok (többek között labor tanulóasztal, laboratóriumi vízszekrények, szekrények) és fejlesztő eszközök is beszerzésre kerülnek.

A fejlesztés fő célja az épületszárnyakat összekötő „nyaktag” tetőszerkezetének felújítása, valamint kisebb külső és belső felújítási munkálatok elvégzése (matematika terem, biológia terem, fizika és kémia terem és a hozzá tartozó előkészítő helyiségek, kis nyelvi terem).

A fejlesztés eredménye egy olyan minőségi oktatási környezet megteremtése és olyan hatékony nevelési infrastrukturális feltételek megteremtése, amely az intézményben folyó magas színvonalú oktatói-nevelő munkát támogatja, továbbá megteremti az egyenlő esélyek hozzáférését mindenki számára.

A projekt tervezett fizikai befejezése 2026. március 31.

Balatonfüredi Napló

Tavaszi idegen nyelvi versenyek a Református iskolában

Iskolánkban hagyományosan két idegen nyelvi területi, illetve vármegyei versenyt szervezünk a tavaszi időszakra. A FUNtastic angol csapatversenyre idén 9., a Frühlingspaß német vers- és prózamondó versenyre 7. alkalommal került sor. A 2025-ös angolversenyen nagy örömeinkre 15 négyfős csapat mérte össze angol tudását (Csopakról, Pétfürdőről, Litérről, Balatonkeneséről, Dudarról, Alsóörsről és mindhárom balatonfüredi iskolából); a német vers- és prózamondó versenyre 4 iskola 49 diákja nevezett (Balatonalmádiból és mindhárom füredi iskolából).

Az angol versenyt március 20-án tartottuk. A négyfős csapatok két kategóriában versengtek egymással: 5-6. osztályosok (1. kategória) és 7-8. osztályosok (2. kategória). A megmérettetés írásbeli, szóbeli és hallott szövegértés részekből állt.

Eredmények:

5-6. osztályos kategória:

1. hely: Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskola (Lengyel Lili Anna, Kiss Bulcsú Boldizsár, Judex Lisa, Mohay-Vaszary Farkas) 2. hely: Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola 3. hely: Balatonfüredi Református Általános Iskola (Bácsi Liliána, Szelindi Szófia, Bódis Benedek, Szabó Ákos-6.o.)

7-8. osztályos kategória:

1. hely: Balatonfüredi Református Általános Iskola (Fábián Barnabás, Keszler István, Keszler János, Lakatos Levente-8.o.) 2. hely: Csopaki Református Általános Iskola 3. hely: Horváth István Általános Iskola, Pétfürdő.

Április 9-én került sor iskolánkban a német vers- és prózamondó verseny megrendezésére. A versenyt a kistérség azon általános

iskolái számára hirdetjük, ahol a német nyelvet, mint idegen nyelvet, heti 3-4 órában tanulják a gyerekek.

Eredmények:

3-4. osztályos kategória:

1. helyezett: Vargay Réka; 2. helyezett: Faragó Mihály Áron; 3. helyezett: Vízkelety Tamás, különdíjat kapott Ráczi Lili (iskolánk tanuló), és Partleton Artur Terry (Balatonalmádi Györgyi Dénes Általános Iskola).

5-6. osztályos kategóriában:

1. helyezés: Katona Péter, (Eötvös Loránd Ált. Isk.); 2. helyezés: Ujhelyi Róza, 3. helyezés: Brózs Alíz (iskolánk tanuló).

7-8. osztályos kategóriában:

1. helyezés: Katona Zita (Eötvös Loránd Általános Iskola); 2. helyezés: Németh Lili, (iskolánk tanuló); 3. helyezés: Dömötör Orsolya, (Eötvös Loránd Ált. Isk.).

A rengeteg élményen túl mindkét verseny résztvevői értékes jutalmakkal is gazdagodtak támogatóinknak köszönhetően. Bízunk benne, hogy a következő tanévben is legalább ilyen népszerűek lesznek idegen nyelvi versenyünk!

Szente-Szalay Katalin tanár; intézményegység-vezető

Kék séta Balatonfüreden

2025. április 5-én Balatonfüreden a Fekete István Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kék sétát hirdetett meg. 2007-ben az ENSZ jelölte ki április 2-át az Autizmus Világnapjának, azzal a céllal, hogy felhívja a világ figyelmét az autizmus spektrum zavarra. Azóta eltelt 18 év és most még aktuálisabb, mint akkor. Azóta megsokszorozódott az autista spektrum zavarral élők száma. A legutóbb mért adatok szerint már minden 54. gyermek érintett autizmusban. Közel 100 ezer autista társunkkal élünk együtt Magyarországon.

Az autizmus egy fejlődési különbség, amely az érintettek kommunikációját, társas kapcsolatát, viselkedését és érzékelését befolyásolja. Fontos tudni, hogy minden autista ember más – nincs két egyforma életút vagy megnyilvánulás. Az autizmussal élők sokszor nehezebben értelmezik a társas helyzeteket, vagy érzékenyebben reagálnak a környezeti ingerekre (hangokra, fényekre, érintésre). Ez azonban nem betegség, hanem eltérő működésmód – amit megérteni és elfogadni érdemes.

Ez a Kék séta is felhívó jellegű, hogy itt vannak közöttünk az autista emberek, ismerjük meg

őket, fogadjuk el és segítsük őket. A séta a másság elfogadásáról, a toleranciáról is szól, nem csak az autizmussal kapcsolatban, hanem a különféle fogyatékoság-gal kapcsolatban is.

A Balatonfüredi Önkormányzat rögtön mellé állt ennek az ügynek és támogatta ezt a kezdeményezést. A Kék séta gyűlékezője a Fekete István EGYMI iskolája előtt volt meghirdetve, ahol kék lufikat kaptak szülők, gyerekek, résztvevők. Ezzel a kék lufival vonult le mindenki a Kisfaludy Galéria előtti színpadhoz. A program Gáspár Ákos alpolgármester úr beszédével, majd a Hangadó zenekar

koncertjével folytatódott. A Hangadó zenekar 2008-ban alakult meg értelmi fogyatékos és egyéb fogyatékos felnőttekből áll.

Sokan eljöttek a sétára, aminek nagyon örültek a szervezők és ezzel hagyományt is szeretnének teremteni Balatonfüreden és minden évben meg szeretnék rendezni ezt a sétát. Reményük szerint egyre többen jönnek majd a sétára és egyre többen csatlakoznak ehhez a kezdeményezéshez. A megértés az első lépés az elfogadáshoz és egy támogató közeg csodákra képes az autista és a fogyatékos emberekkel kapcsolatban.

Hajdúné Babos Katalin Fekete István Általános Iskola

Jókai hajót avat Füreden

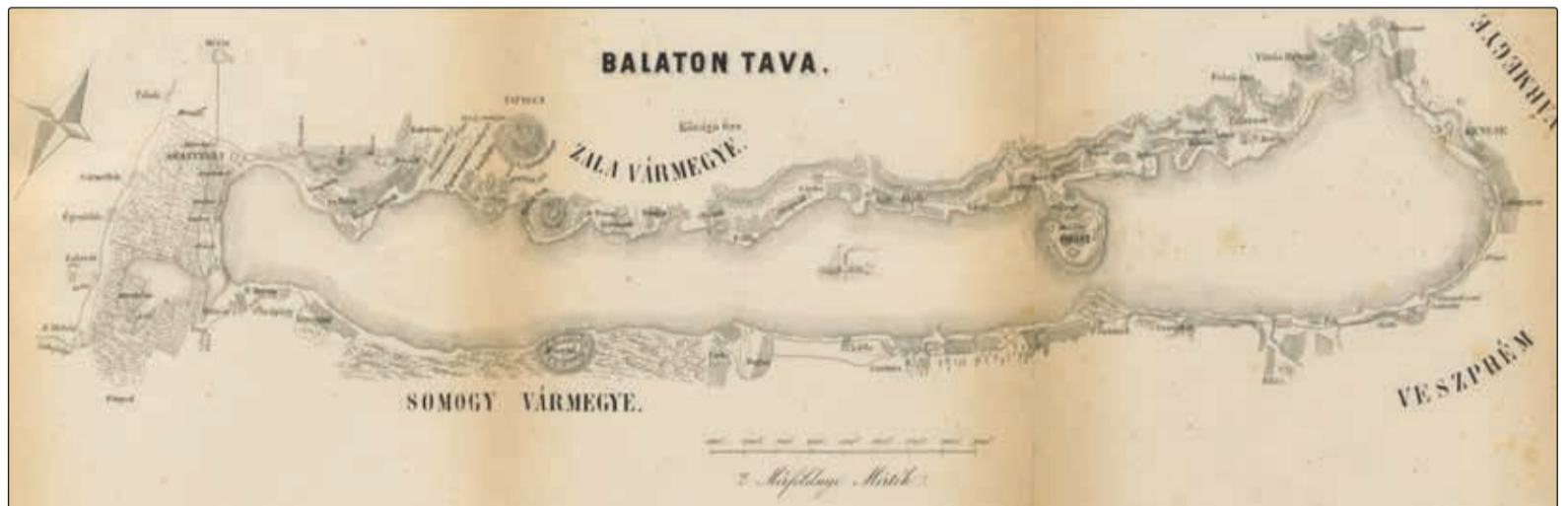
Nagyapám feljegyzése azért is izgalmas, mert ez a Gizella nevű gőzös olyan volt mint egy kísértethajó. Alig pár hétig volt a Balatonon s aztán eltűnt mint egy felcsapódó hullám. De legálább gazdagabbak lettünk általa egy Jókai verssel.

Magam is tanúsíthatom, hogy Jókait ellentétes érzelmek fűzték a Balatonhoz. Egyfelől ugye *Az arany emberben* (maig kedves olvasmányom) rá jellemző gyönyörű szavakkal mutatja be a magyar tengert. A téli rianás leírása pedig egyszerűen fenséges, pedig Jókai nem is járt itt télen. Általában télen senki nem járt Füreden, ugyan minek is jöttek volna? Megszállni sem lehetett sehhol, Füred mindig is nyári város volt, s az is marad.

Ámbár meg kell cáfolnom magamat, mert valaki mesélte nekem egyszer, hogy Jókait látta télen Füreden. Úgy emlékszem, bátyjának, Károlynak a Jolán nevű lánya mesélte egy társaságban, hogy Jókai 1879 telén eljött, – ha nem is Füredre, hanem a sógorához, aki viszont gyakran töltötte a pompás hangulatú teleket tihanyi házában. Állítólag szánkóval várta a siófoki állomáson, s a befagyott Balatonon át tartottak fel Tihanyba. Már a Balaton közepén jártak amikor hatalmas recsegést hallottak, mire

Dr. Huray István fürdőorvos

Szerelme Miklós (1803–1875): Balaton albuma. Füred és Balaton vidéke, 1848, litográfia

Huray riadtan kiáltott fel: „*Ez a rianás!*” s a lovak közé csapott. Éppen hogy átértek a megrepedt jégen. Visszafelé Jókai – biztos ami biztos –, már Alsóórs felé ment. Hát nem tudom, ez az eset vajon mennyire inspirálta Timár Mihály nevezetes történetét, egy írónál soha nem lehet tudni: mi volt előbb, a valóság vagy a mese? Meg hát Jókairól annyi legenda kering, hátha ez is az.

Ugyanakkor Jókai valamilyen nyire félt is a víztől, még úszni sem tudott. Azért ez mégiscsak furcsa egy komáromi fiútól, aki a Duna partján nő fel, s gyermekkorát a vízi emberek, molnárok, hajócsok, matrózok között tölti el.

Mindegy, Jókai úgy úszott: – magam hallottam amikor mondta – mint egy nyeletlen balta. Hajóra szállt persze, hiszen ez volt a leggyorsabb közlekedés, főleg azután, hogy amikor megépült a déli vasút valamikor a hatvanas években, egészen pontosan 1861-ben, s aztán Siófokról vagy Szántódról a Kisfaludy gőzössel átjött Füredre. De csak ezt a rövid utat élvezte, nagyobb hajókirándulásokra már csak akkor vállalkozott, amikor elmúlt a féltelme a Balaton hullámainál.

Ennek ellenére, egyszer ő maga is résztvevője, sőt egyik főszereplője volt egy új balatoni hajó vízre bocsátásának, ráadásul viharos körülmények között, érte ezalatt, hogy majdhogynem

erős vihar fogadta a vendégeket s a hánykolódó hajót.

Az az igazság, hogy én még ekkor csak nagyra nőtt siheder voltam, a parton álltam a tömegben, s onnan vártam, hogy mi történik majd. Egy hajót vízre bocsátani mindig látványos esemény, még akkor is ha a Gizella gőzös inkább kis hajó volt, csak akkora, mint egy nagyobb vitorlás. Elfért rajta vagy negyven utas, míg a Kisfaludy gőzös háromszázat is vitt egyszerre a

fedélzetén. Nem is tudom, mit akart a tulajdonos, sok haszonra nem számíthatott. Igazság szerint kirándulójának szánták, ahogy akkoriban mondták „*kéjutazásra*” vitte volna az utasokat, mert a Kisfaludy már csak „*helyben járt*”, azaz Füred és Siófok között szállította az utazókat. A Kelén, a második nagy gőzös csak 1891-ben futott a vízre éppen a füredi hajógyárból.

1871 júliusának utolsó napján azonban erre a nagy ünneplésben

még senki nem gondolt. Azért egy újabb gőzös a Balatonon nagy esemény s kétségkívül a fejlődés látható, sőt füstölgő jele. Délután öt órakor indult volna a ceremónia, csakhogy egész nap úgy ömlött az eső, mintha dézsából öntötték volna. Hidegnek nem volt hideg, de egy ilyen özvíz elől nincs menekvés. Minden nagyon ki lett találva, Jókai lett a hajó „*keresztapja*”, a keresztanyai tisztség pedig a tulajdonos feleségéé, Ráth Károlynéé lett, akiről a

A Gizella hajólevele 1871-ből - Forrás:hajoregiszter.hu

hajó a nevét is adták, lévén Gizella a keresztnéve, amely név itt Veszprémben s környékén kiváltképp jól cseng. Kétoldalt a koszorúslányok: Cséry Szeréna és Mittelmann Gizella álltak. S ha már keresztelő, akkor akadt két vőfély: Pázmándy Béla és Szücs Arthur. Utóbbi szegről-végről rokona is Jókai Mórnak.

A hajó először is kifutott a kikötőből, gondolom, hogy láthassuk, nem sülyed el olyan gyorsan, ám csak közelre ment s visszafordult. Kicsit távolabb horgonyzott le a parttól, de azért elég közel, hogy biztonságban legyen, mi meg nézhessük, miként történik meg a nagy esemény. A „szertartás” vendégei ezután csónakon mentek ki a hajóhoz, volt is nagy üdvívalgás, amikor láttuk, milyen kiváló emberek szálltak a csónakba. Kicsit nehézkesen, de felkapaszkodtak a fedélzetre (Jókainé nem ment oda, miután egy váratlan balatoni viharban sokkot kapott, többé nem ült hajóra.)

Este hét óra lett, amire eldördültek azok a kis jelzést adó mozgásrágyúcskák, s felvonták a nemzeti lobogót az árbocra. S ahogy kell, elsőnek a tihanyi főapát, Simon Zsigmond megáldotta a hajót magyarul és latinul, beszédét még én is jól értettem, pedig akkoriban még igencsak küzdöttem a deklinációkkal. Az imakönyvet Jókai tartotta előtte nagy komolysággal, értett az ünnepekhez, látszott, hogy színházi körökben mozog s nem is idegenül.

A hajóavatás kicsit szokatlan volt, mivelénk illet nem szokás csinálni, a mellettem beszélgetőtől elcsíptem, hogy ez valami angol módi lehet, amit valószínűnek tartottam, hiszen az angol a világ legnagyobb hajózónépsége, gondolom, gyártatnak s avatnak ott bőven hajókat. A két nyoszolyólány lépett elő. Egyikük kezében egy ezüsttálcan egy üveg badacsonyi bor volt, az üveg nemzeti színű szalaggal átkötve, a másikuk egy szép virágbokrétát tartott a kezében. Most következett a keresztanya szerepe. Először is elmondott egy verset, amelyet Jókai írt erre az avatásra. Majd fogta az üveg bort, és a hajó orrához dobta, egy kis segítséggel persze. Az üveg szerencsésen összetört, senki

Simon Zsigmond tihanyi apát

nem sérült meg. Ezután Ráthné a bokrétát átadta a kapitánynak. Kicsit fürcsa volt, egy nő ad virágot egy férfinak, de bizonyára azt jelentette, hogy legyen felvirágozva a hajó szerencséje. Ezután felvonták a lobogókat, s hajó kifutott a kikötőből. Az idő viszont tovább romlott, s most már tényleg aggasztóan nagy hullámok csapdosták a Gizellát. Nem is ment messzire, fél óra múltán vissza is kanyarodtak és mindenki szerencsésen kiszállt.

A parton eközben szétosztogatták Jókai versét, én is megszerkeztem egy példányt belőle. El is tettem, de aztán valahogy elkeveredett a dokumentumaim között. Szerencsére akkor bemásoltam egy irkamba, hogy felolvashassam az iskolában. Így hangozott:

„Tűz mozdít, víz hord, ég oltalmazza futásod,
Légy a derűben gyors és a viharban erős,
Mint védnőd, a nép kedveltejé maradj te 'Gizella,'
S a ki magyarnak avat, szent legyen a honi bor.”

Már kisdíák fejel is éreztem, hogy ez nem valami szelleműs klasszikus vers lehet, de csak később jöttem rá, hogy Jókai sok verset írt ugyan, de egyikre sem illik a halhatatlanság jelzője. Nem is tudom, minek erőltette annyira, ez nem az ő műfaja volt. Hanem inkább az elbeszélés, avagy a beszély, ahogy akkoriban nevezték.

Annak viszont elragadó példáját adta az avatás előtti napon, hiszen 30-án július hóban, mondhatnám, hajóavatás előtti ünnepet rendeztek a színházban.

Laborfalvi Rózáról készített litográfia 1848-ból

A szüleim ide is elvittek, ennek viszont megmaradt a nyomtatott kis műsorlapja, mert különben, azt hiszem, nem is emlékeznék a programra. Nincs igazam, nagyon is emlékezem, hiszen itt láttam-hallottam szerepelni

Laborfalvi Rózát. Egy verset olvasott fel, illetve mondott el, szerencsére nem a férje versét, hanem Vörösmarty Mihálytól a Szép Ilonkát. Ezt amúgy többször is elszavalta a vendégfellépéseim, úgy látszik ez a kedvelt költeménye. Igaz, ami igaz, drámailag nagyon jól lehet előadni a szerencsétlen lány történetét.

Azért Vörösmarty nagyon nagy költő volt, nekem Petőfinél is többet jelent mindmáig.

Volt ott minden: zongoraművész, énekesnő (hát, látszott, sőt hallatszott hogy műkedvelő szegénykém), meg szintén amatőr előadásban egy duett a Sevillei borbélyból. Jókai is fellépett, aki aztán megtetőzte az egész estét, amelynek bevételét amúgy a füredi szeretetház javára fordították, de hogy mennyi folyt be akkor, nem tudtam, de mint kiderült, elég tekintélyes summa, 800 forint volt az eredmény. Jókai az új beszélyét olvasta fel: „Milyen demokráta vagyunk mi? Sokszor hangos kacagás övezte szép előadását, hogy az óriási vastapsról már ne is beszéljek. Jókai nagyon szépen olvasott fel, legyen az vers vagy regényrészlet, teljes beleéléssel adott elő. Hogy csak a záró szellemességét idézzem: „Valljuk meg az igazat, bizony arisztokrata nép vagyunk mi. Ebben van a fő virtusunk. Régen vigasztalom én magamat azzal, mikor nemzetem sorsa fölött elgondolkozom, hogy minden népet teremtett az Isten valami célra: az angolt azért, hogy lássa el varrótűvel az egész világot, a franciát azért, hogy Európa el ne aludjék, az olaszt azért, hogy énekeljen, a németet azért, hogy dolgozzék; egyedül a magyart teremtette azért, hogy benne gyönyörködjék. Nyugodjunk meg ez öntudatban, s fogadjuk el a titulusunkat.”

Majd ezt követte a másnapi hajóavatás, s én magam pedig ezt a két napot legszebb emlékeim között tartom számon, hiszen egyszerre láttam színpadon szerepelni a legnagyobb magyar író és a legnagyobb magyar tragikát. S mindezt Balatonfürednek köszönhetem.

Dr. Praznovszky Mihály

A cikkben megjelenő személyek sorrendben:

Jókay Károly (1814-1902) az író bátyja, megyei főszolgabíró
Jókay Jolán (1849-1922), Károly leánya, emlékiratot írt Jókai Mórról, Hegedűs Sándor felesége
dr. Huray István (1828-1911) 35 éven át Füred fürdőorvosa, Laborfalvi Róza sógora
Ráth Károlyné (Végh Gizella, 1840-1920)) férje miniszter, Pápa város országgyűlési képviselője
Cséry Szeréna (1853-1927) férje Dániel Ernő miniszter
Mittelmann Gizella, Füreden nyaraló ifjú leányzó
Pázmándy Béla (1845-1901) birtokos, népszerű gavallér, híres csárdás táncos
Szücs Arthur, Jókai Mórnak anyai ágon rokona
Simon Zsigmond (1914-1891) bencés szerzetes, 1865-1891 között tihanyi apát

A változó balatoni élővilág

Folytatódott az "Őszintén a Balatonról" tudományos előadói sorozat a Balatoni Limnológiai Kutatóintézetben

„A változó balatoni élővilág” volt a témája a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet „Őszintén a Balatonról” tudományos előadói sorozatának keretében Tihanyban, 2025. április 24-én tartott eseménynek. Az előadók a HUN-REN BLKI legavatottabb vezető szakértői voltak, akik a Balaton kutatásában és monitorozásában az utóbbi években a legtöbb vizsgálatot, kutatást, elemzést végezték. Az esemény résztvevői pedig településfejlesztési, önkormányzati, vízügyi, természetvédelmi és fejlesztési döntéshozók, kutatók és más, a Balatonnal foglalkozó szakemberek voltak.

Valamennyi előadó az élővilágot érő ökológiai, fizikai és kémiai hatásokra és ezek nyomában járó változásokra irányította a figyelmet. Legfőképpen arra, hogy ezek a változások kockázatokat hordoznak a Balaton élete és az emberi használat számára, és ha a változások folytatódnak, nem garantálható, hogy a jövőben is biztosítható lesz-e a Balaton jó ökológiai állapota, térsége természeti, társadalmi és gazdasági értékeinek, kialakult emberi használatának megmaradása.

Az előadók arra a kérdésre kerestek választ, hogy vajon a Klebelsberg születése óta eltelt 150 év, meg a tihanyi kutatóintézet alapítása óta eltelt majd 100 év alatt mi minden változott a Balatonnál. Hogyan hatott ez a tóra, a tó élővilágára, és mi lesz velük a jövőben?

Mindannyian figyelmeztettek arra, hogy az utóbbi 100-150 év alatt rengeteg volt a változás, és hogy még ma is komoly változások zajlanak. A Kutatóintézetnek is köszönhetően a tudomány sok jelenséget vizsgál és ismer, de számos változás jövőbeli veszélyeiről keveset tudunk. Vannak egyértelmű tények, így például az, hogy sokkal több ember, sokkal nagyobb igényekkel akarja használni a tó élő rendszereinek szolgáltatásait, mint régen. Tény, hogy kisebb lett a tó, összeszűkült a partvonala, és meg is változott. Gyökeresen átalakult a terület-használat. A környező talajokat mind több felé építményekkel, beton és aszfaltpáncéllal zárják le, a tópart nádas-maradékait betöltésekkel szabdalják szét. Az emberi beavatkozások és a globális éghajlatváltozás miatt máris módosult és még tovább fog a klíma és a vízjárás: több lesz a meleg és kevesebb a csapadék. Átalakulnak a víztestben a táplálékláncok, idegenhonos lények szorítanak ki őslakókat. Emberi eredetű mesterséges anyagok kerülnek a tóba, és sósodik a tóvíz.

A Balaton és élővilága mára átalakult. Csak részben természetes, inkább mesterséges rendszerré vált. A változás, és olykor annak iránya is egyértelműen látható, de az átbillenési pontok és a jövő folyamatai kiszámíthatatlanok, ami nagy kockázatokat jelent az élővilágra és a tó kialakult emberi használatára. A tudomány álláspontja az, hogy az elővigyázatosság elve alapján kell eljárni, az emberi igények és a tó ökológiai állapotának megőrzése közötti kompromisszumokat meg kell találni. Meg kell állítani a mesterséges elemek terjeszkedését, meg kell óvni és helyre kell állítani a természetes ökoszisztémák maradványait.

Erős Tibor, az MTA doktora, tudományos tanácsadó, kutatócsoport-vezető „Mi lesz veled Balaton? A tó vízminősége, ökológiai állapota és a fenntartható tohasználat kihívásai” címmel tartott előadásában bemutatta a tó urbanizációját és az ezzel járó környezeti problémákat. Például az eutrofizációt, amelyet a 20. század második felében drasztikusan felerősített a mezőgazdasági terhelés. Bár akkor kormányzati intézkedések javították a helyzetet, azóta olyan új kihívások jelentkeztek, mint a klímaváltozás felerősödése. A fenntartható tokezelés kulcsának az emberi igények és a tó ökológiai állapotának megőrzése közötti kompromisszumok megtalálását nevezte meg.

Vörös Lajos professzor emeritus, az MTA doktora „A Balaton élővilága és környezete: 150 év változásainak nyomában” címmel a tó hidrológiai viszonyairól, klímájáról, vízének hőmérsékleti és jégviszonyairól, kemizmusáról, a vízyűjtő és a parti sáv humán eredetű változásairól szóló hosszútávú adatsorok tanulságairól beszélt. Arra irányította a figyelmet, hogy ezen környezeti elemek és változásaik mindegyike

Vasas Gábor az intézmény megbízott igazgatója az algavirágzásokról tartott előadást

hatással van a tó élővilágára. Bemutatta és elemezte a 100-150 évet átfogó változásokat és példák illusztrálta, hogy a környezeti változások miként hatotnak és hatnak napjainkban is a tó élőlény-együttesre.

Somogyi Boglárka PhD kutatócsoport-vezető tudományos főmunkatárs a Balaton átalakulóban lévő algavilágáról adott elő. Elmondta, hogy emberi hatások jelentősen befolyásolják a tó algaközösségének mennyiségét és összetételét. A foszfor terheléstől a nagy testű algák (fonalas nitrogénkötő cianobaktériumok és/vagy páncélos ostoros algák) törnek előre, míg a csökkenés a legkisebb méretű ún. pikoalgáknak kedvező. Az algaközösségre a vízállás változása is alapvető hatással van, mert a magas vízállás az üledéklakó algáknak kedvez a lebegő, planktonikus algák helyett, emiatt a Siófoki-medencében produktivitás átrendeződést figyeltek meg az elmúlt évtizedben. Felhívta a figyelmet ugyanakkor arra, hogy a szélviszonyok függvényében ebben a tekintetben az egyes évek között jelentős különbség lehet, éppen ez vezetett a tavaly nyáron a Siófoki-medencében megfigyelt algavirágzáshoz. Elmondta, hogy változik a Balaton, a tó nyugati területein a N2 köté cianobaktériumok elvesztették egyeduralmukat, helyettük jelenleg a fecskemoszatóké a fő szerep.

Vasas Gábor, az MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, tudományos tanácsadó az algavirágzások változásait mutatta be. Még 60-70 éve is ritkák, kisebbek és lokálisak voltak az algavirágzások, de a hatvanas évektől a kilencvenes évek derekáig a tó egészére kiterjedtek. Balatoni sajátosság, hogy a melegedésre hajlamos sekély víz, amelyben tápanyagok jelenlétében az algák szaporodása gyors. A vízvirágzást előidéző fajok ökológiai, fiziológiai stratégiái egyediek, toxikus és más anyagcseretermékeik változatosak. Részletezte a kékalgák toxintermelésének kockázatait,

ökológiai és gazdasági következményeit, kiemelte a kutatás és monitorozás fontosságát.

Pirger Zsolt PhD kutatócsoport-vezető tudományos főmunkatárs a Balatonban sokasodó emberi eredetű szennyezéseket, hatásaikat és kockázataikat ismertette. Hangsúlyozta, hogy felszíni és felszín alatti vízkészletek emberi eredetű szennyezése világszerte aggasztó, csakúgy, mint a nem megfelelő vízminőségből adódó környezet-egészségügyi és ivóvíz-ellátási problémák. Hazánk sem kivétel és a Balaton, hazánk egyik legnépszerűbb turisztikai és üdülési célpontja esetében nemzetgazdasági szempontból is stratégiai fontosságú a jó vízminőség és a biodiverzitás megőrzése, amit a tóba kerülő gyógyszermaradványok, drogok, mikroműanyag, UV-szűrő vegyületek és agrokemikáliák szennyezése nehezít meg.

G. Tóth László professzor emeritus, az MTA doktora a Balatoni gerinctelen állatvilágának évszázados változásait tárta fel. A Balaton parti sávja a bevonatlatlan gerinctelen állatvilágnak, a tó egész üledékfelszíne az üledéklakó gerincteleneknek kedvező. A balatoni gerinctelen állatvilágot 3380 faj alkotja, amelyeket döntő többsége a parti körszorosokon, nádasokban és az üledéken él. Erre a faj-együttesre jelentős befolyást gyakorolt az idegenhonos fajok megjelenése.

Tóth Viktor PhD tudományos főmunkatárs a tóban és a tóparton élő növényzet változásaira világított rá. A vízi növények szerepe kulcsfontosságú a tavi ökoszisztémák stabilitásában és a biológiai sokféleség fenntartásában. A tápláléklánc alapját képezik, számos élőlény léte függ tőlük. A Balaton 240 km hosszú partvonala mentén a hínár jelenleg viszonylag szűk, csupán a tó teljes felületének kb. 1%-át kitevő parti zónára korlátozódik. Másik nagy gond, hogy a tónak mintegy 110 km-es partszakaszán van már csak nádas (a tófelület 2%-án), amely így csak korlátozottan

tudja teljesíteni fontos funkcióit. A Balaton tó jó ökológiai állapotának biztosításához a vízi és vízparti növényzet megőrzése elemi jelentőségű.

Speziár András, az MTA doktora, tudományos tanácsadó a halállomány és a halgazdálkodás változásait elemezte. A természetes élőhelyek átalakítása, a vízminőséget érintő változások, a halgazdálkodással szembeni elvárások változásai, valamint az idegenhonos fajok betelepítése és spontán betelepülése mind jelentős hatást gyakoroltak a Balaton halállományára az elmúlt 150-200 év során. Láthattunk példákat káros emberi döntésekre, a természet regenerációs erejére és az ezt támogató kezelési megoldásokra. Ismertette a halállomány szerkezetében és életfeltételeiben mutatkozó jelenlegi és várható folyamatokat. Áttekintette a horgászati hasznosítást kísérő kockázatokat, összefoglalta a halgazdálkodásban érintett döntéshozók által vizsgálandó kérdéseket.

Persányi Miklós a tudományok kandidátusa, címzetes egyetemi tanár „Antropocén Balaton: egy tó elmesterségesedése” címmel beszélt arról, hogy az utóbbi másfél évszázadban mennyire jelentős társadalmi, gazdasági, ökológiai, fizikai és kémiai változásokat okozott az ember a tóban és vidékén. A Balaton medre, partja, víze, környezete, élővilága, lakosság- és településszerkezete sok lépésben, aktuálisan domináns társadalmi, gazdasági érdekek nyomán alakult át. Természetes ökoszisztémáiból részben természetes, átmeneti, sőt inkább mesterséges rendszerek lettek. Mesterséges ökoszisztémák folyamatos emberi ráfordításokkal, nagy anyag- és energiabevittel működtethetők, és nem tudható, mikor billenek át a kialakult használatra alkalmatlan állapotba. Az elővigyázatosság a mesterséges elemek terjeszkedésének megállítását, a természetes ökoszisztémák maradványainak megőrzését, eredeti jellemzőik visszaállítását követeli. **BFN**

Az előadói sorozat a Klebelsberg Kuno Emlékévé keretében Vasas Gábor a HUN-REN BLKI megbízott igazgatója megemlékezett a Kutatóintézet idén 150. évének születésnapjára, és jelezte, hogy ez az ülés a tihanyi kutatóintézet három centenáriumi emlékévének első eseménye. Klebelsbergnek köszönhetően 1925-ben kezdte meg működését az intézet elődje, a Balatoni Biológiai Állomás Révfülöpnön, majd 1926-ban miniszteri rendeletével megalapította a Kutatóintézetet, amelynek alapkövét Bethlen István miniszterelnök még az évben lerakta, majd 1927-ben Magyarország kormányzója, Horthy Miklós megnyitotta. A tudományos előadói sorozat, amelyet a Tudományos Mecenatúra program „Balatonkutatók” projektje tett lehetővé, online nyilvános volt, és a világhálón később is elérhető lesz.

Legyen ez egy színes, befogadó hely!

Lengyel Lili egy éve igazgatója a Balatonfüredi Kongresszusi Központnak. A város egyik legújabb intézményében a szakmai konferenciák és találkozók mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a különböző kulturális rendezvények, több országosan ismert előadó, művész, zenész lépett már fel itt. A központ mellett közben épül az új, ötven szobás szálloda, a várhatóan az év őszre megnyíló hotel új lehetőségeket is teremthet. A programkínálatról, a helyi sajátosságokról és a jövőbeni tervekről beszélgettünk Lengyel Lilivel.

- Szegedről költöztem ide három évvel ezelőtt egy kínáló turisztikai munka kapcsán. Tavaly áprilisban talált meg ez a remek feladat, hogy a kongresszusi központ igazgatását, a piacra való bevezetését koordináljam és munkákkal, méltó tartalommal töltsük meg ezt a csodálatos központot. Majd 30 éve dolgozom a turizmus területén, a szakmát Szegeden egy orvos kongresszusokat szervező cégnél kezdtem, majd saját utazási irodámat vezettem 25 évig. Irodám stratégiai partnere volt a Szegedi Szabadtéri Játékok szervezőinek is, vagyis nem állt távol tőlem az a szemlélet, hogyan vonzunk látogatókat egy városba és hogyan marasztaljuk 1-2 éjszakás kikapcsolódásra a vendéget.

- Szinte a nulláról kellett megformálni az intézmény profilját, megtalálni a helyét a helyi kulturális életben, és kitalálni, kihez is szóljon ez az új létesítmény. Az eltelt egy évben mit sikerült megvalósítani az elképzeléseiből?

- Úgy gondolom sikerült kialakítani a ház struktúráját, tisztán látjuk a célokat és pontos terv szerint haladunk afelé, hogy a hazai és a nemzetközi piacon fontos résztvevők legyünk. Első lépésként az épületben kijavítottuk a technikai és működési gyerekbetegségeket, felépítettünk egy szakmai stábot, és a város egyéb turisztikai szereplőivel együttműködéseket alakítottunk ki. Lehet úgy fogalmazni, hogy az elmúlt évben elkészítettük a termékünket, amivel büszkén mutatkozhatunk be a fórumokon.

Önmagában a kongresszusi központ nehezen lenne értékesíthető, ezért a legfontosabb feladatnak láttam, hogy a szállásadókkal és egyéb kapcsolódó szolgáltatók kínálatával, olyan turisztikai csomagot kínáljunk, mely tökéletes lehetőséget nyújt egy rendezvény megvalósításához. A város kiépült infrastruktúrája, a minőségi szolgáltatók és a kongresszusi központ adottságai, tökéletes lehetőséget kínálnak komoly, nagy létszámú hazai, illetve nemzetközi rendezvények megvalósításához.

- Bár kongresszusi központnak épült az intézmény, helyet adnak kulturális rendezvényeknek is, ráadásul igen eltérő műfajokban. Mi alapján határozzák meg a programkínálatot?

- Törekszünk arra, hogy évente 6 vagy 8 nagy kongresszusnak adjunk itt helyet, egyenként 700 vagy akár 1500 fős eseményekről legyen szó. Ez adja a tervünk vázát, egy évünk kontúrját. Emellett nagyon fontos, hogy a központot egy igazi nyüzsgő életterré varázsoljuk és olyan minőségi, kulturális események színtere legyen, ahová örömmel látogat el a helyi közönség. Vezérelvünk, hogy nívós, minőségi programokat hozzunk a városba, új előadásokat, eddig itt ritkán látott produkciókat megmutatva. Kulturális eseményeket szeretnénk szervezni nem csupán csak programokat.

- Az elmúlt rövid időszakban elég markáns helyet alakítottak ki maguknak a helyi kulturális életben, ugyanakkor úgy tűnik, hogy

az amúgy is zsúfolt meglévő városi programkínálat mellett nehéz nézőt találni a havi négy-öt előadásra, amelyet szerveznek.

nagy az igény, ezért ezt mindenképp szeretnénk folytatni, színesíteni. A kamaszkorról például jó lenne több nézőpontból is meghallgatni előadásokat, ezt szervezzük. A könnyűzenei koncertekre is kíváncsiak, illetve az olyan színházi előadásokra, amelyek vidéken nagyon ritkán láthatók.

- Milyen tervek vannak a következő évekre?

- Szeretnénk a nemzetközi piacra is kilépni. Ez év ősszel részt veszünk a barcelonai szakmai találkozón, az IBTM World Barcelona Meetings & Events Industry Expon. Ez a maga nemében egy nagyon jelentős esemény, bízom benne, hogy meg tudjuk magunkat mutatni és persze Balatonfüredet is képviseljük majd. Lássa a szakma, hogy ez a város milyen gyönyörű, hogy a természeti adottságok mellett van gasztró- és borkultúrája, megfelelő turisztikai infrastruktúrája, intézményei, programkínálata és a repülőtérrel másfél óra alatt elérhető.

- Igyekszünk inkább az elő, utószezonai időszakot megtölteni programokkal, a nyári időszak nem fókusz, hiszen számos szabadtéri eseményt kínál a város. Sok tapasztalatot gyűjtöttünk az elmúlt egy évben, figyeljük az értékesítés statisztikáit és ennek eredményeként szűrjük le, hogy milyen jellegű programokra nyitott a helyi közönség. Törekszünk rá, hogy egy igazán színes palettát kínáljunk. Hívogatjuk a balatonfüredi lakosokat egy 15 százalékos jegyár kedvezményre, hiszen elsősorban a helyi lakosoknak szólnak ezek a kulturális programok. Igyekszünk minden produkció mellé valami fűszert tenni, hogy még érdekesebb és egyedibb legyen, amit nyújtunk. Együttműködünk az iskolákkal, óvodákkal. Felnőtt vendégeinknek közönségtalálkozókat szervezünk.

A Filharmóniával együttműködési megállapodást kötöttünk, így őstől három ifjúsági és három felnőtt komolyzenei előadást láthatnak majd itt a nézők. Bővítjük a gyerekeknek szóló kínálatunkat, több táncos előadást hívunk majd meg, és szeretnénk tematikus hónapokat is a programba illeszteni, - adott hónapban egy-egy ország kultúráját mutatnánk meg többféle szempontból.

- Mi a tapasztalat, milyen jellegű rendezvények népszerűek?

- Azt látom, hogy a testi-lelki egészséggel foglalkozó előadásaink nagyon népszerűek, erre

Vannak tervek, ötletek. Figyeljük a hazai kulturális piacot, ha találunk valami izgalmas előadást, igyekszünk meghívni Füredre. Már most nagyjából összeállt az őszi-téli program kínálatunk, nyáron előrukkolunk ezzel is. Annyit elárulhatok, hogy decemberben, amolyan évzáróként a Rakonczi Imre-Kökény Attila duó ad majd koncertet. De nyitott vagyok, bárki ajánlását szívesen veszem. Szeretném, hogy a központnak is ez legyen az egyik erőssége: a különböző műfajok iránti nyitottság. Legyen a központ egy színes, befogadó intézmény, egy életter, ahol csak a színvonal számít. **Martinovics Tibor**

AZ 1% EREJE!

LÉGY RÉSZE TE IS A VÁLTOZÁSNAK!
 Karitást Támogató Alapítvány | Adószám: 19666275-1-43
www.karitaszalapitvany.hu

JÁNHÁZ
 építőanyag kereskedés
 BARKÁCS ÉS KERTÉSZETI ÁRUHÁZ

Építőanyagok **A-tól Z-ig!**
www.janhaz.hu

ÉRTÉKESÍTŐ RÉVFÜLÖP

Révfülöpi barkács és kertészeti áruházba keressük új munkatársunkat értékesítő pozícióba!

Éves állás!

Stabil munkahely! Családias csapat!

Főbb feladatok:

- Ügyfelek magas szintű kiszolgálása
- Szakmai tanácsadás nyújtása a vevők részére
- Ajánlatok készítése, követése
- Rendelések előkészítése, indítása, rögzítése, nyomon követése
- Szállítólevelek és számlák kiállítása, ügyintézésre továbbítása

Előny:

Virágokkal, növényekkel vagy kertészeti termékekkel kapcsolatos alapismeretek

Jelentkezni fényképes önéletrajzzal az info.janhaz@gmail.com email címen, vagy személyesen révfülöpi üzletünkben lehet!

MagNet Személyi Kölcsön
 autó- és motorvásárlásra

Az is jó, hogy új autóval mehettem haza meglátogatni a nagyit.

MOST 50 000 FT-IG MI FIZETJÜK AZ ELSŐ ÉVES KÖTELEZŐ BIZTOSÍTÁSODAT!*

Meg az is jó, hogy a hitelt egy hazai, független banktól vettem fel rá.

Akár 7 éves futamidővel
 THM: 11,7% - 25,0%*

BALATONFÜRED, ARÁCSI ÚT 16.

A részletekért látogass el: www.magnetbank.hu/magnet-szemelyi-kolcson-autovasarlasi-celra

* A tájékoztatás nem teljes körű, és nem minősül ajánlattételnek. A Bank a hitelbírálat jogát fenntartja. A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve a vonatkozó, hatályos jogszabályok figyelembevételével történt, és a feltételek változása esetén a THM mértéke módosulhat. ** A részletes feltételekért látogass el bármelyik MagNet bankfiókba, vagy a www.magnetbank.hu/magnet-szemelyi-kolcson-autovasarlasi-celra honlapra, ill. tájékozódj a honlapunkon közzétett vonatkozó termék tájékoztatókból, üzletszabályzatokból- így az „Általános Üzleti Feltételekből”, a „Fogyasztó Hitelezési Üzletszabályzatból”, valamint a „Fogyasztók részére nyújtott, igényelhető hitelek kamatairól, alkalmazott díjairól, és költségeiről szóló Hirdetményből”.

Volt egyszer egy Amerika: Ella Fitzgerald nyomában

** Szülnék Andrea *
 Dewalics Róbert *
 és a *
 Füred Dixieland Band **

2025. május 25. vasárnap 18.30

Jegyek elővételben a zsidokivalosagok.hu weboldalon és a helyszínen 6.000 forintért

Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 32. tel.: 06 87 782-592
www.zsidokivalosagok.hu info@zsidokivalosagok.hu facebook.com/zsidokivalosagokhaza

Praktiker

MEGNYITOTTUNK!

Új áruház Veszprémben!

Érdemes betérni! Széles választékkal és folyamatosan megújuló akciókkal várunk!

**Több száz
szuper
ajánlat!**

**Több mint
30 szakértő
kolléga**

**Cím:
Tirat-Carmel u. 6.**

Széles bútorválaszték

Budapestről érkező SZAKBECSÜS felvásárlást tart Korrekt-Megbízható-Leinformálható

Május 20-án (kedd) 10-12.30 óráig az Arácsi Népházban
Balatonfüred, Lóczy Lajos u. 62.

Május 20-án (kedd) 13-15 óráig
Balatonalmádi,
Pannónia Kulturális Központ,
Városház tér 4.

Arany felvásárlás (19.000 Ft/g-tól 28.000 Ft/g-ig)

Kérésre házhoz is megyünk!

Befektetési arany felvásárlás

Arany óra felvásárlás

Arany érme felvásárlás

Fogarany felvásárlás
akár foggal együtt is

Kar-zseb-fali órák felvásárlása

Patek Phillipe, Rolex, Omega, Iwc, Doxa, Vacheron

Ezüst dísz tárgyak,
evőeszköz készlet
(hiányos is)

Zsolnay körpecsés tárgyak

Herendi készletek,
dísz tárgyak, figurák
felvásárlása

06 70 369 4643 // 06 70 218 4477 // aranyfelvasarlas77@gmail.com

STIHL

TAVASZI KERTIGÉP AKCIÓ!

STIHL SZAKKERESKEDÉS ÉS KERTIGÉP SZERVIZ.

Balatonfüred,
Ady Endre u. 48.

06 70 857 4444

WWW.FUREDIKERTIGEPCENTRUM.HU

FÜREDI
KERTIGÉP-CENTRUM